

اندازه‌گیری ریسک نقدینگی در بانک‌های تجاری

داوود سوری*

محمد رضا فرهادی پور**

مریم جعفریان***

* معاون آموزشی و عضو هیئت علمی مؤسسه عالی آموزش بانکداری ایران

** عضو هیئت علمی مؤسسه عالی آموزش بانکداری ایران

*** کارشناس ارشد بانکداری مؤسسه عالی آموزش بانکداری ایران

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱۶۱	چکیده
۱۶۲	مقدمه
۱۶۳	۱- بیان مسئله
۱۶۳	۲- مبانی نظری و فرضیات
۱۶۵	۳- پیشینه تحقیق
۱۶۶	۴- معرفی الگو و سنجه‌های ریسک
۱۶۸	۴-۱- سنجه‌های ریسک
۱۶۹	۵- توصیف داده‌ها
۱۷۱	۶- برآورد الگو و ارائه نتایج
۱۷۶	۷- پس‌آزمایی نتایج حاصل از برآورد الگو
۱۷۸	نتیجه‌گیری و سیاست‌های پیشنهادی
۱۷۹	کتاب‌نامه

فهرست جدول‌ها

صفحه	عنوان
۱۷۱	جدول شماره ۱- آماره‌های توصیفی نرخ اختلاف ورودی سپرده و خروجی تسهیلات
۱۷۳	جدول شماره ۲- نتایج برآورد پارامترهای توزیع تعمیم‌یافته پارتو
	جدول شماره ۳- مقادیر نسخه‌های نقدینگی در معرض خطر و ریزش مورد انتظار مراتب
۱۷۴ بالا براساس الگوی POT
	جدول شماره ۴- مقادیر ریالی سنجه‌های ارزش در معرض خطر و ریزش مورد انتظار
۱۷۴ مراتب بالا براساس الگوی POT
	جدول شماره ۵- مقادیر سنجه‌های نقدینگی در معرض خطر و ریزش مورد انتظار مراتب
۱۷۵ بالا براساس الگوی توزیع نرمال
	جدول شماره ۶- مقادیر ریالی سنجه‌های ارزش در معرض خطر و ریزش مورد انتظار
۱۷۵ مراتب بالا براساس الگوی توزیع نرمال
	جدول شماره ۷- نتایج مقایسه پس‌آزمایی نقدینگی در معرض خطر براساس توزیع نرمال
۱۷۶ و الگوی POT
۱۷۷ جدول شماره ۸- نتایج پس‌آزمایی براساس الگوی POT-ES(n)
۱۷۷ جدول شماره ۹- نتایج پس‌آزمایی براساس الگوی توزیع نرمال

فهرست نمودارها

صفحه	عنوان
۱۶۷	نمودار شماره ۱- توزیع تعمیم یافته پارتو برای مقادیر غیرمنفی.....
۱۷۰	نمودار شماره ۲- توزیع فراوانی اختلاف ورودی سپرده و خروجی تسهیلات
۱۷۰	نمودار شماره ۳- توزیع فراوانی نرخ اختلاف ورودی سپرده تسهیلات
۱۷۱	نمودار شماره ۴- صدک صدک داده‌ها در مقایسه با توزیع نرمال
۱۷۲	نمودار شماره ۵- توزیع فزونی داده‌ها
۱۷۳	نمودار شماره ۶- برآورد تابع توزیع تعمیم یافته پارتو از توزیع فزونی

چکیده

بانک‌ها و مؤسسات مالی در فعالیتهای خود باریسک‌های مختلفی مانند ریسک اعتباری، ریسک عملیاتی و ریسک نقدینگی روبه‌رو هستند. ریسک نقدینگی و اندازه‌گیری آن به منظور تعیین سطح بهینه نقدینگی موضوع این مقاله است. نقدینگی عبارت است از توانایی یک مؤسسه مالی در تأمین منابع نقد برای پرداخت بدهی‌ها، ایفای تعهدات و افزایش دارایی‌ها، ریسک نقدینگی عبارت است از احتمال به خطر افتادن توانایی مؤسسه اعتباری در تأمین منابع نقد برای پرداخت بدهی‌ها، ایفای تعهدات و افزایش دارایی‌ها و ریسک ناشی از عدم تطابق سررسید بدهی‌ها و دارایی‌های مؤسسه مالی.

مقاله حاضر می‌کوشد تا به بررسی این موضوع بپردازد که آیا توزیع داده‌های شکاف نقدینگی تجربی سرپرستی شرق بانک صادرات تهران از توزیع پیروی می‌کند یا خیر؟ نتایج مقاله حاکی از آن است که تابع توزیع تجربی شکاف نقدینگی سرپرستی شرق بانک صادرات تهران از توزیع نرمال پیروی نمی‌کند. مقاله حاضر به منظور اندازه‌گیری ریسک نقدینگی و آستانه بحرانی ریسک نقدینگی از الگو نقاط اوج فراتر از آستانه (POT) استفاده می‌کند و نتیجه آن را با روش ارزش در معرض خطر توزیع نرمال مقایسه می‌کند. پس‌آزمایی الگو فراتر از آستانه با استفاده از آزمون کوپیک نشان می‌دهد که استفاده از سنج نقدینگی در معرض خطر در توزیع پارتو (POT) نسبت به توزیع نرمال، در سطوح اطمینان یکسان، بحران‌های کم‌تری را برای بانک ایجاد می‌کند.

این مقاله نشان می‌دهد که اندازه‌گیری ریسک نقدینگی با استفاده از یک الگوی مشخص و یافتن آستانه‌هایی که در آن بانک با کسری نقدینگی روبه‌رو می‌شود، ضروری است. این امر می‌تواند به مدیریت بهینه نقدینگی و اجتناب از رویارویی با تحمیل هزینه‌های بیش‌تر برای جبران کسری نقدینگی کمک کند.

واژگان کلیدی: ریسک نقدینگی، نقدینگی در معرض خطر، ریزش مورد انتظار ES، نظریه مقادیر فرین و الگوی POT